VI. évfolyam. Csik-Szereda, 1894. àprilis 11. 15. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda *Györgyjakab Márton* könyvkereskedése hová lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Félévre . 2 frt Negyedévre . 1 frt

Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak Bélyegdiért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 10 krért közöltetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla, Kiadó és laptulajdonos: Györgyjakab Márton.

FŐMUNKATÁRSAK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Molnár Ákos a központban. Vitos Mózes Alcsikon.

Oláhfészkelődés.

Szinte hihetetlenül hangzik, hogy Csikmegyében oláhfészkelődésről beszélünk. De kötelességünk, mert a tényeket, melyek a magyar államtest egy részének kiszakitására irányulnak, eltagadnunk, agyonhallgatnunk nem lehet. Annak a nagy áramlatnak, mely az elnyomott magyarországi oláhok felszabaditása czimén a magyar állam védbástyáit csapkodja, hullámgyürüi hozzánk is eljutottak és körülnyaldossák a vármegye határ ormait. A bünös üzelmek tüze hova-tovább jobban elharapódzik, látjuk, hogy körös-körül füstölög a ház, néha-néha magasra felcsapkod a láng is, és a szél mindegyre fu. Ki tudja honnan fu a szél, mely e tüzeket éleszti?!

Azok az elnyomott románok, akarom mondani oláhok, kik velünk magyarokkal egyenlő jogokat élveznek és igen sok tekintetben még privilégizált helyzetük van, tele lármázták, tele jajgatták Európát a magyaroknak, ezeknek az „Árpád-féle vadhordáknak" szörnyü kegyetlenségével, elmondták, hogy „a magyarok letépik a csecsemőt anyja emlőiről, elrabolják a kisdedeket és hajadonokat, hogy áldozhassanak a magyarizmus bálványának" stb. De ki tudná még csak nagy vonásokban is reprodukálni azokat a piszkos szidalmakat, melyekkel ezek a dákóromániáról álmodozó mártirok a magyar államot napról-napra illetik?

A magyar nemzet eltürte békén ezt a vak lármát, a rá dobált sár nem hagyott szennyet „Hungária" szeplőtelen arczán, hanem visszahullott a tettesekre s őket tette még szennyesebbekké.

És az a nem tudom honnan mesterségesen élesztett tüz nem tudott kárt tenni az ezredéves tölgyben, még csak lombjait sem perzselte meg, s a szél minden erőlködése daczára eredménytelen zugott át a sürü lombok közt. „Alios ego vidi ventos" felelte ereje öntudatában a büszke tölgy s számba sem vette az erőtlen szél erőlködését.

De mint emlitém, a tüz hova-tovább terjed, a rakoncátlan szél egyre vehemesebb erővel ostromolja az ágakat és a védbástyákat egyre ádázabb rohammal nyaldossák körül a hullámok.

Közelebbről lapunk egy barátja figyelmeztetett azokra a jogtalan üzelmekre, melyek a szabadság szent nevében az elnyomott magyarországi oláhok felszabaditásának czége alatt a magyar állam megbontására, területi épségének megcsonkitására, és a magyar nemzetnek országvilág előtt való befeketitésére történnek. A beküldött oláh nyelvü felhivást magyar forditásban alább közöljük. Közöljük azért, hogy t. olvasóink láthassák a szomszéd jóakaratu törekvéseit és közöljük azért, hogy a hatóságok figyelmét hivjuk fel arra, mint olyanra, mely külállamból ered és a magyar állam alattvalói közt terjesztetik a végett, hogy ez utóbbiakat elidegenitsék hazájuktól és meggyülöltessék velük a magyar fönhatóságot.

Mert e felhivást a határszéleken, Gyimesben, Gyergyó-Békásban és állitólag Kászonban is terjesztették a nagy megváltók. Vajjon miért? Mit keres az oláh agitáczió a Székelyföldön? Hiszen Gyimesben a gör. kath. vallásuak is magyarok, és Kászonban talán tiszt. Sándor István urat kivéve, senki sem tud oláh nyelven beszélni, ha csak az iskolában meg nem tanitják.

Tudjuk, hogy a tudatlan szegény nép könnyen felül a nagyhangu fényes igéreteknek s azért azon kéréssel fordulunk hatóságainkhoz, hogy a községi előljáróságok figyelmét hivják fel ezen jogtalan agitázióra, hogy az ily fajta iratok terjesztését akadályozzák meg, mert ezt tenni hivatalos és hazafiui kötelességük. Nem hisszük, hogy pl. a gyimesi előljáróság ne ismerné az alábbi felhivást és módjában ne lett volna azt felettes hatóságnak tudomására hozni. Ha nem ismerte, az a jele annak, hogy az izgatók igen óvatosan jártak el a nagy emberbaráti müködésben.

Az emlitett felhivás magyar forditásban a következő:

Felhivás.

A román nemzeti érzés kell, hogy a mi kebleinkben is fel keltse a magyarizmus elleni ellenállási kötelességet, miután a magyarok minden törvénytelen utat és módot felhasználnak, hogy erdélyi véreinket elnemzetietlenitsék s elidegenitsék a románságtól. Ezen czélból alakulván hazánk minden városában segélyző bizottság, bátorkodunk kezdeményezni, hogy mi is, — tatrosmenti románok – kik abban a helyzetben vagyunk, hogy legjobban ismerjük a szomszédaink barbarságát a véreinkkel szemben, alakuljunk egy segélyező bizottsággá, hogy bátorithassuk véreinket ama harczban, a mit elnyomóik ellen megkezdettek és erősitsük őket azon hitben, mi szerint a szabad Romániában levő testvérek szenvednek az ők

A „CSIKI LAPOK" TÁRCZÁJA.

Szárazon és vizen.

— Irta: Orbán Gyula. —

Évek előtt mikor a tenger partvidékeit jártam, egy beteg fiatal embernek voltam utitársa. Őt a maga sulyos baja lánczolta karosszékéhez, engemet pedig a részvét és kötelesség tartott fogva mellette. A száraz föld és tenger csodás szép tájait csupán az ablakon át élvezhettük. Olyan érzés, mint mikor a rózsát üvegen át szabad csókolgatni.

Igy aztán ha vonatunk vagy hajónk egy-egy bájos kép előtt tova haladt, csodálatunk nyomában meg kellett születni annak a mélységes sohajnak is, mely szónál hivebben fejezte ki fájó gondolatunkat: hogy miért nem lehetünk mi is itt vagy amott, honnan babérligetek, napsugártól megaranyozott tengeröblök, fényes paloták vagy ódon várak tekintenek felénk.

Most hogy ismét utra keltem az ablakon át jól ismert tájak felé, annak a sóhajnak emléke is alig maradt; azt az érzést pedig ujra átélni dehogy kellett. Hiszen utitársam igaz, hogy nem fiatal ember, de egészséges és kedélyes öreg ur, ki ha hetven és egy nehány év terhe alatt néha el is fárad, azért rövid pihenés után ismét csak neki vág az utnak. És el is ér oda, a hova megindult, csak közbe-közbe nagyobb stáczióket tart.

Száraz földi utunk végpontja Fiume volt. Hasadt épen a hajnal mikor, vonatunk a kietlen Karszt hegység sziklái között csattogva robogott. Egy-egy sziklarésen át a távolban már megvillan a tenger s alant az erdők sötétjéből házak és falvak fehérlenek felénk. Most sziklafal mellett haladtunk, majd az alaguton át magas viaduktra érünk; pillanatra ismét feltünik a tenger végtelen tükre a reggeli párázatban elmosódó halmos hegyes keretével. A vonat ujra köhalmazok közé jut, majd hidon robog át s mire a kelő nap sugarai behintik az isztriai partokat, mi is a fiumei pályaházba érkezünk.

És velünk mennyi idegen! Mind Abbazia felé iparkodik, hova nehány nap mulva ellátogat ennek a földnek gazdája, a mi szeretett királyunk is, valamint a német császár az ő felséges háza népével. Hadd tudja meg, ha nem tudná, hogy milyen szép ez az ország s mint tud szeretni az a nép, melyhez vendégül érkezik.

A szállodák már itt is telve vannak csupa herczeggel, csupa gróffal, magunkféle utas immár lakást sem kaphat. Hátha?! Gyerünk azért is a legelső hotelbe, az Európába.

A portás szánalommal tekint ránk: ezek akarnak itt lakni, ezek? Mikor nálunk a toskánai nagyherczeg, a vürtembergi stb. herczegek laknak. Nincs hely, punktum! Csupán egyetlen szoba, azt pedig fentartja valami herczegnek vagy legalább grófnak, annak is csak a hiresebbjéből.

Rogó — mondok — nézzen ide. Tudja-e kik ezek az urak. Az a magasabb az én bátyám s ha még többet is akar tudni: emeritus consul civitatis de Szereda in Transilvánia; az a vastagabb pedig, az a harczias: Giovanni Kadrsabeck colonus et olim civis contribuens de Königrécz.

Portásunk a konsul, kolon és Königrécz hallatára nyomban fejét veszti, rohan a haranghoz és jelt ad a szálloda szolgáinak, hogy nagyhirü vendégek érkeztek; aztán visszasiet hozzánk és mélységesen meghajol, majd a lépcsőházba fut és rendelkezik, hogy vezessenek fel a szalonba, de mindjárt. Egy konzul, ki tudja melyik nagy hatalmasságé s mellette rettenthetetlen tábornoka! Ó Dió mió, áldott legyen a te szent neved, hogy valami gorombaságra nem vetemedtem!

No ez ugyan megjárta. De ugy kell neki. Ha a consul civitatist ő is polgármesternek érti s a colonus alatt nem gondol colonelt, hanem azt a mit jelent, dehogy kapjuk meg ezt az egyetlen szobát, hová illő pompával csakhamar be is fészkeltük magunkat.

Mig a konzul ő magassága megpihent s aztán az uti por lemosással, ruha porolással a várható nagy tiszteletekhez előkészületeket tett, magam

Lapunk mai számához egy fél ív melléklet van csatolva.

szenvedésében s minden perczben készek vagyunk fülleréinket az igaz ügyük győzelmére feláldozni.

Hogy ezt megvalósithassuk, szükségünk van a t. cz. támogatására és hozzájárulására s kérjük, hogy 1894. évi február hó 20-án déli 12 órakor szivesked jék a kománfalvi községi iskola termében megjelenni, hogy megalakithassuk a bizottságot és tanácskozhassunk a teendő intézkedésekről. Nagy reményt táplálunk t. cz.-nek támogatására és az összejövetelig fogadja stb. stb.

A kezdeményező bizottság:

Triandafil D. Stefan. Septilici G.
Codru I. N. Boureanu C.

Csikvármegye közigazgatási bizottsága üléséről.

Csik-Szereda, ápr. 9.

Megyénk közigazgatási bizottsága mai nap tartotta meg rendes havi ülését, melyen a tagok hatnak kivételével jelen voltak, kiknek mentségi okait a bizottság elfogadta. Ezek között az alispán és főorvos a sorozáson hivatalból lévén távol, meg nem jelenhetésük tudomásul vétetett.

A gyülés folyamáról följegyeztük a következőket:

Az egyes szakelőadók jelentései többnyire az ügyforgalom kimutatására szoritkoztak. A közegészségügy állásáról a főorvos távolléte miatt jelentés sem tétetett; kiemelhetjük azonban, hogy leszámitva a Gyergyó-Szentmiklós, Csomafalva, Ujfalu, Vasláb községekben szórványosan előfordult roncsolótoroklob eseteket, a közegészségi állapot megyénk területén a mult hóban elég kedvező volt.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a folyó évi I., II. és IV. osztályu kereseti adók kivetése befejeztetett.

A mult hó folyamán befizettetett: 1. egyenesadóba 13457 frt 12 kr, tehát 446 frt 94 krral több, mint a mult év hasonló időszakában, 2. hadmentességi dijba befolyt 164 frt 94 kr; itt is 108 frttal több, mint a mult év márczius havában, 3 bélyeg- és jogilletékbe befizettetett 4217 frt 42 kr, 4. fogyasztási és italadóba 17548 frt 77 kr, 5. dohányjövedékbe 14644 frt 66 kr.

A kir. ügyész jelentése szerint a megye területén lévő birósági fogházak személyforgalma mult hóban 149 volt, s ebből elitélt 138. Büntetés idejét kitöltötte 83, maradt letartóztatva 55. Büneset följelentetett 46, melyek között fontosabb nem fordult elő.

A tanfelügyelő jelentést tevén a nyári menedékházak hiányos felállitásáról, elfogadtatott azon javaslata: hogy a k.-alcsiki járásban mindenik, a felcsiki járásban a gyimesi községek és Balánybánya kivételével mindenik, a gyergyószentmiklósi járásban Várhegy és Salamás kivételével mindenik község a részére megállapitott menedékházak felállitása czéljából a szükséges berendezéseket jövő május hó végéig mulhatlanul szerezze be s azok megnyitása érdekéből a megfelelő számu képesitett dajkákat és ápolónőket fogadja fel és az ez iránt tett intézkedéseket a szolgabirák utján a kir. tanfelügyelőnek május 10-ig jelentsék be.

Azon községek pedig, melyekben képesitett dajka nincs, ilyenek ajánlása végett kérjék fel a a tanfelügyelőt. Egyuttal utasittattak a községek, hogy a mennyiben a menedékházak felállitására szükséges költségeket fedezni képesek nem lennének, a felmerülhető hiány fedezésére mérsékelt államsegélyért haladéktalanul a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz a kir. tanfelügyelő utján kellően felszerelt kérvénynyel folyamodjanak; megjegyeztetvén, hogy nyári menedékházak segélyezése végett csak is a dajkák dijazási költségeinek részbeni fedezéséért lehet folyamodni, mig a felszerelés és elhelyezés költségei teljesen az illető községek terhére esnek.

A kászonalcsiki járás kántor-tanitó testületének a tanitói földbirtok jövedelmeknek a katasztrális becslésen felül magasabb leendő megállapitása iránt beadott folyamodása vallás- és közoktatási miniszter ur ő nagyméltóságához felterjesztetni határoztatott.

Némely községben az iskoláztatás a mult hó folyamán nagyon hiányosan történvén, a főszolgabirák az iskoláztatás pontos eszközlésére s a birságolás foganatositására utasittattak.

Barta Ignácz kir. ügyész inditványt tett, hogy a közigazgatási bizottság által hozandó fontosabb határozatok mikénti végrehajtásáról a gyülésben negyed- vagy félévenkint az előadók jelentést tegyenek.

Az inditvány véleményadás végett az alispánnak kiadatni határoztatott.

Bocskor Béla bizottsági tag interpellácziót intézett az alispáni helyettesihez arról: bir-e tudomással a felől, hogy a megyei gazdasági egyesület által felállitott bikatelep számára épiteni tervelt köistálónak a kórházzal szemközt a gazdasági iskola telkén való felépitése hatósági engedély nélkül megkezdetett?

Mire alispán helyettes főjegyző kijelentette, hogy az épitkezés megkezdéséről tudomással nem bir, de igen arról, hogy a városi tanács az épitési engedélyt megadta, mi ellen a kórházbizottság felebbezvén, ez utóbbi felszerelés és előterjesztés végett a polgármesternek kiadatott s az ügy másodfoku megoldásra vár. Ezen választ a bizottság tudomásul vette.

A gyimesbükki gör. kath. iskolánál alkalmazott, kellő tanképesitéssel nem biró s a magyar nyelvet tanitani nem tudó Décza János tanitónak állásától elmozditása iránt a gör. kath. érseki szentszék megkerestetni határoztatott.

Adatott elő ezeken kivül még nehány adótörlés iránti kérés, melyeknek elintézése után a gyülés 12 órakor véget ért.

—

kiléptem az Európa kapuján, hogy megtekintsem Fiumének előttem még ismeretlen részeit.

*

Büszkén tudja és vallja minden magyar ember, hogy Fiumé mintegy idegenbe beékelt olasz sziget a magyar szent koronának képezi drága gyöngyét. Népe olasz, de az érzelme az magyar, még pedig annyira az, hogy a mult évben a városban lakó összes horvát testvéreinket majd hogy meg nem ölte azért, mert közülök egy nehány a magyar hazát gyalázni merészelte. Az összes katonaság alig tudta megmenteni őket. Ha valahogyan rá jö arra, hogy magyar vagy, nyomban elkiáltja az evvivát és elhalmaz előzékenységével.

A várost még a fóniciaiak alapitották, kiknek letűntével az etruskoké, majd a japidoké lett, ezeket a liburnok követték, mig végre Krisztus előtt 28 évvel római uralom alá került. Nagy Károly Tersattika elleni hadjáratban teljesen lerombolta; ennek romjain épült fel a mai Fiume.

A szállodánk előtti szép teret Adamich térnek nevezik, honnan kijutunk a Molóra, mely messze benyulik a tengerbe. Itt kötnek ki a kisebb gőzhajók, mig a nagy tenger hajóóriásai a Riva hosszában horgonyoznak.

S milyen hajók ezek! Éppen most eresztik le horgonyát a „Hungária". Nem kevesebb mint negyven vasuti kocsi rakományát hozta magával. Földelzetén kényelmesen elférne egy székely gazda házával, összes gazdasági épületeivel s mégis maradna olyan tágas udvara, hogy ott kalákásai kitánczolhatnák akár a lelkűket is.

(Folytatása következik.)

Kossuth Lajos.

Gyászünnepi ima.

Kossuth Lajos temetése napján.

— Tartotta: **Bitay Béla.** —

Népek nagy Istene, mi erős tornyunk és kővárunk, hatalmas és magasságos Isten, halld meg kiáltásunkat, kik lakást vettünk a te hajlékodban. Nyissd meg a mennyet s hallgassanak el az egek és minden angyalok, mikor megemlékezünk a te irgalmadról s a mi fájdalmunkról.

Nagy vagy te, oh uram, erős hadakozó Isten, a ki előhivod e földet és épitesz országokat minden népeknek naptámadatig és napenyészetig; a ki előhivod a tavaszt a népek tavaszát: a ki sugárt vetsz az égből, hogy legyen a földön ébredés: nemzetek ébredése.

Épitettél nekünk is egy szent országot, ebben a földben, e halmok és folyamok vidékén, hogy megláttassék benne a te dicsőséged s növekedjék lelki országod ékessége; s kibocsátottad mi reánk is az ébresztő sugárt, a tavasz leheletét, hogy ujjáteremtsed e romlásnak indult, hajdan erős magyart.

Áldott légy, oh Isten, mi erősségünk, mi győzhetetlen várunk, ki megmutattad rajtunk kegyelmedet és megláttad, hogy a mi szent hazánkhoz való buzgó szeretet emészti lelkeinket.

Áldott légy, hogy a mi romlásainknak megépitésére elbocsátottad a te választottadat, kibe helyezted lelkedet, mely a szabadságnak lelke, s szóltál általa e néphez, hogy feltámadjon, mint a tenger s széttörje rabbilincseit.

Áldott légy, hogy örök végzésedből nagy próféta támadott közöttünk, kinek igéje mennydörgés volt az alvó szivek felett; vezér szülemlett, kinek szavára táborok nőttek, mint fü a puszta rónán és lengett a zászló, győzelemről győzelemre szállva.

Végy tőlünk, oh Isten, hálát és magasztaltatást ezért, mert tulajdonitunk neked dicsőséget és szentséget, midőn megemlékezünk irgalmasságodról, melyet cselekedtél velünk.

De mikor foly, mint harmat, a mi magasztalásunk kegyelmességedért, im lásd, ugyanakkor csepeg mint eső, a mi könyünk. Hallgass meg, mert szólunk neked a mi fájdalmunkról. A kit elbocsátottál, nem a miénk többé, a ki nekünk életet adott, a ki hatalmas kézzel és erős karral kivett a szolgaság házából: a halál karjaiban pihen. A ki sirt nemzetének omladékai felett, most a nemzet áll sirva annak koporsója körül. Milliók szemében gyászköny ül! Milliók keze imára kulcsolódik! Siratja Izrael Mózest, oh uram, kihez sem jelekben sem csudákban nem támadott hasonló; siratjuk, uram, azt, a ki hatalmas vala szóval és cselekedettel s kinek élete sem volt drága, csakhogy elvégezhesse a nagy, dicső munkát, mit rábizott szent akaratod!

Minden élőknek és holtaknak igaz birája, nagy Isten! Légy irgalmas hozzánk, a te népedhez, hogy elviselhessük siralmas gyászunkat, s felemelkedhessünk a koporsóról, melyet a honfiak néma áldása mindennél jobban ékesit. „Légy irgalmas azokhoz, kik az irgalmat nem ismerték!" Légy irgalmas a lélekhez, ki ott áll a „csillagok határán" s bébocsáttatást kér az égbe — tőled, oh minden élők és holtak igaz birája, Isten, Atyánk az egekben. Ámen.

Gyászünnepi beszéd

Kossuth Lajos temetése napján.

— Tartotta **Bitay Béla.** —

Siralmak V. 15—16. Megszünt a mi szivünknek öröme, siralomra fordult a mi kedvünk. Elesett a mi fejünknek koronája.

Gyászba borult a magyar nemzet. Mélységes gyászba borította a legnagyobb magyar halála.

Elvégeztetett dolog az emberek közt, hogy egyszer meghaljanak! Nincs itt e földön maradandó várunk!

Betelt az Irás, betelt a kegyetlen végezet, s kit halandó embernél többnek gondolánk, ott fekszik ő is, némán, a gyászpadon.

Oh, Magyarország! Mintha minden érzésed egyetlen szivbe olvadt volna össze: gyászolsz, sirsz, zokogsz? Van okod reá!

Gyászolni jövénk mi is össze itten, gyászolni s a rommá lett Sion felett keserű prófétával zokogva tördelni: megszünt a mi szivünknek öröme, siralomra fordult a mi kedvünk, mert elesett a mi fejünknek koronája! Ezért sirunk mi, ezért homályosak a mi szemeink.

„Oh, mily esés ez, jó honfiak!" Milliók jutottak árvaságra! Egy ország népe vesztette el apját.

A ki vezér volt harczaink között, a ki lángoszlop volt bujdosásainkban, a kinek nagysága, dicsősége hasonlithatatlan fenségben tündökölt, nemcsak nemzetünknek utólérhetetlen nagy fia, hanem az egész emberiségnek egyik legfőbb disze, magának a teremtésnek egyik legtökéletesebb alkotása, kiben minden fényes eszmény és minden dicső valóság ragyogása egyesült: Kossuth Lajos — nincs többé!

Meghalt, elvesztettük, el másodszor is, végkép. A mi rajta a földé volt, mind, mind lehullott, és e hazában nincs egy talpalatnyi zug, a honnan a vigasz nélkül való bánattal, a legmélyebb szeretettel és csodálattal megtelt könyező szivek ne tekintenének az égre, az örökkévalóságba, a távozó után, a ki szárnyakat öltve, itt hagyta a földet s megkezdette halhatatlanságát.

Oh, Magyarország! Hát ott állasz-e, e mennybe menetelnek ünnepén, az olajfák hegyén s nézed az eget, mely a nagy mestert elfedte előled, ott állasz-e mindenestől fogva? Van okod reá!

Gyászünnepet szentelő közönség! Magyarország ezer esztendő alatt egész rengetegét termelte a hősüknek, a nagy szellemeknek, a félisténeknek. Ezek nélkül nem állhatott volna meg. És nem volt még század, mely oly nagy gazdagságban ontotta volna kincseit, mint a mi századunk. Mert ez a század egyfelől szellemi eredményekben áll párattanul, de mindenek felett abban, hogy a világ előtt feltárta, bemutatta a magyar nemzetet, a maga ős erejében, fajának kiváltságaiban. Abban a törhetetlenségben, melylyel összehasonlithatatlanul áll a hazaszeretetben, a szabadság után való

rajongásban, képmutatás nélkül, nyiltan, nem reszketve a vérnek hullásától, a börtönök láncaitól. Ennek a magyar nemzetnek, a 19. század magyarjainak volt megteremtője, atyja, vezére Kossuth Lajos.

Elvonul előttem ez a tüneményes életpálya, a minő csak az isteni kiválasztás csodás utjain, csak az emberiség mesés óriásainak szokott osztályrészül jutni; a mely, mint egy öserejü folyam, itt határt vonva, ott áldást osztva, termékenyitve, majd hegyláncokat, sziklákat áttörve — most czéljához ér s átömlik az örökkévalóság tengerébe.

Engedjétek meg, hogy itt a gyász ünnepélyes óráján, felemlegessem, mit mindnyájan tudunk, ismételgessem, miről immár e gyászarczu hét oly sokat beszélt.

Igen, mindnyájan tudjátok, hogy e század második évében, egy szeptemberi napon, egy uradalmi ügyvéd házában, egy gyermek született; egy egyszerü igénytelen emberi lény jelent meg ott, 92 esztendővel ezelőtt, ezen a földön, melyen sötétségben századok ültenek el, a melyen sokan reménykedve, még többen csüggedezve, a legjobb, a legnemesebb szivek már-már szivszakadva és kétségbeesve várták a rég letünt, homályban késő fényes csillagnak, — a magyar dicsőség tündöklő csillagának visszatértét.

Harmincz éves korában kezdette meg felséges pályáját, a mikor megjelent a pozsonyi diétán. Első fellépésénél ott van már két eleme jövő nagyságának, két vonás, két kis pont lényén, a melyekből hatalmas szárnyak bontakoznak. Mi volt ekkor Kossuth? Országgyülési tudósító s az ifjuság bálványa. Emebből egy nemzet rajongó imádatának tárgya, a diétai tudósitóból pedig a valódi politikai magyar sajtó megteremtője lesz. És ezekhez járul az első vértanuság, a kufsteini börtön, mintegy jelezve előre ez is a martirumnak ama megrenditő nagyságát, a mely szól 45 esztendei küzdelmeiről, csalódásairól, szémüzetéséről, utolsó elhagyatott éveinek kibeszélhetetlen kinjairól!

Mikor megnyiltak a börtönzárak, ebben a hazában addig ismeretlen, uj pályát, hivatást választott: a hirlapirást. Ez állitja őt először szembe aval a férfiuval, a kit ő maga nevezett a „legnagyobb magyarnak".

Az óvatos államférfi jö itt ellentétbe az alkut nem ismerő szónokkal és iróval; a beteg nemzet ágya mellett aggódó orvos azzal, ki a beteget lábra akarja állitni s a szabad levegőre vinni: és „egyuttal az arisztokráczia egy hatalmas képviselője a feltörekvő demokratával"[1]

Ez az a demokrát szellem, a mely Kossuthot először emeli az emberi magasság azon lepcsőjére, a melyen Széchenyi állott koszorus fejével. E talapzaton állva ragadja ki a nemzetet nagy ellentele kezéből s viszi ugyanazon czél felé, de más *uton, vezeti az eszmék utjáról a tények utjára.*

„Mert[2] az 1825—48. közt lefolyó időszakban csak az eszmékben van meg az egység, a tényekben nincs. A valóságban a tények, az alkotmány, a nemesi jog, a rendi országgyülés, kanczellária, kamara, helytartótanács, szóval az intézmények 1840-ben ép ugy fennállanak, mint száz évvel ezelőtt. A Széchenyi vezérlete alatt fényesen hangoztatott eszmék mellett csak lassu, szükkörü, kicsinyes reformokról lehetett szó, de nem valódi ujjászületésről, uj honalapitásról. Ezt csak két alap megrenditése idézhette elé, a melyen a régi Magyarország nyugodott: az Ausztriával való kapcsolaté és a rendi kiváltságoké.

Sem Széchenyi, sem Deák nem képesek e nagy kérdések megoldására, utjokat állja az alap, miből erejöket meritik: a törvény és a százados gyakorlat. Erre az utra csakis oly irány vihette a nemzetet, a mely nem néz semmi nehézséget, régi szokást, ősi törvényt és a nemzet teljes függetlenitése s a népszabadsági eszmék következetes keresztülvitele által törekszik biztos alapokra helyezni a magyar birodalom és magyar faj jövendőjét."

Ez irány Kossuthban találta meg történeti jelentőségü kifejezőjét. Széchenyi a nemzet kifejtését a nemességben czélozta, a népelemek uralmát gyilkolónak tartotta. „Ez elem 1848-ban lép fel, nem mint lázongó, jogtalan tömeg, hanem mint polit. jogosult faktor. Kossuth, a hatalmas népember e jogos talapra állt. A születő demokráczia oly bevégzett nagyszerü példány által lett képviselve, a minőt a történelem másutt alig mutat fel."[3]

Ő lett ez által a magyar demokráczia kifejtője s hatalomra emelője, Magyarországon az európai nagy szocziális reform zászlóvivője, a szabadság és egyenlőség eszményi harczosa. Ebben megdönti a régi Magyarország egyik alapját: a rendi kiválságokat; és ezzel egy időben vezeti a támadást az állammá fejlődés utjában álló másik szikla ellen, a mely az Ausztriával való háromszázados kapcsolat.

A 47-ben összeült országgyülésen, a mely Magyarországon, a mit akkor még senki sem sejtett, az utolsó rendi diéta volt, ott látjuk kimagaslani Kossuthot, mint az ellenzék vezérét. Egy ember küzd ellene most is, megfeszitve egész óriás lelkierejét. „Ám, ostorozza a közbirodalom érdekeit legnagyobb ellentétre, töltse meg mérgével a visszatorlás poharát csordultig. Ám lássa. Az ég boltozatán lángbetükkel vonul végig a Kossuth neve — Flagellum Dei!"[4] Ezek a nagyszerü törekvések, a betegnek vélt nemzet tulságos életműködése által megrémitett Széchenyi kitörései, Kossuth ellen, ki ezekkel szemben sebezhetetlen. Innen megy, emelkedik ő mind magasabbra, mint a sziklárol felrepült sas a kiterjesztett erősségbe, maga után vonva, magával ragadva nemzetét.

Élete zenitbjén 3 hely, 3 pont emelkedik ki, a melynek magassága széditő.

Márcz. 1-én érkezik Pozsonyba a februári forradalom győzelmének hire. Négy nap mulva halljuk Kossuthot beszélni, látjuk élete egyik legmagasabb pontján állani. „Beszéde hazánkra s a Habsburgok birtokaira nézve a parlamentáris élet kiinduló pontja."[5] És azon a napon, a melyen Kossuth nagy szive végsőt dobbant (márcz. 20.), az első magyar felelős miniszterium meg volt alakitva.

Ezen a ponton kiemeli — mint Sámson — sarkaiból a vaskapukat, melyek minket Bécs falai közé zártak; széttöri a vasgyürüt, mely 300 esztendeig lánczolta a magyart örökös szolgaságba, egy idegen államhoz.

Ez volt a második alap megrenditése, az Ausztriával való kapcsolaté, mi által rés lett törve a sziklán, mely a dicső magyar folyamnak utját állotta.

A másik ponton őt fennállva, égre emelt kézzel látjuk, mint Prometheust, mikor a magas égi tüz után nyult, sápadt arczczal, reszkető ajakkal, mintegy tartva a menny villámaitól. A felemelt kéz után ezer kéz emelkedik az ország házában és a koldussá lett édesanya leveti magáról zálogositott ruháját s a mi fénylik rajta, nem láncz többé, hanem fegyver.

Látjuk sápadt arczodat, hallunk reszketve szólani, midőn elszomorult kebellel a szószéken állasz: „Fehivom önöket, uraim, mentsék meg a hazát!"[6] És látunk leborulni az általad formált, a képedre teremtett nemzet nagysága előtt.

Kossuth e ponton a magyar nemzeti haderő megalapitója.

A 3-ik ponton akkor látjuk őt, mikor elszabadultak az elemek és a vihar a háborut felidézte. Ő az, ki ott áll, mint Neptun szigonyával a dühöngő hullámok felett, viharnak szegzett mellel, rémületlen arczczal. Széchenyi sem félte a „nagyszerü halált", miről a költő énekelt. „Ő attól félt, hogy egy kalandor katona, (egy Jellaschics) összeszedett népével a magyart leveri, a világ szine előtt meggyalázza. Mindent vesztünk s a becsületet sem tudjuk megmenteni."[7]

Kossuth e ponton állva, a gyalázattól mentette meg a magyar, megmentette a nemzet becsületét!

Mindnyájan érezhetitek, mit jelent ez.

Ha ő nincs, gyáván elveszünk.

Oh, mily nagyság volt ez, kinek szavára hősök teremtek, midőn fegyverre, rettentő bosszura hivta a szegény, elárult, eláltalott magyart!

*

De most látom be, ünneplő közönség, hogy e csodás öserejü emberélet felmutatása egy-két kimagasló pontban, lehetetlen. Hát nem szemléljük-e e hegyóriásnak ujabb és ujabb égbe nyuló csucsait, a melyek nagyságuk által megszéditenek.

Nézzétek! Ott áll a debreczeni nagy templom falai között. Nagy diadalok koszoruja ékiti már a magyar forradalmi vezér homlokát; egész világ a legendák, az eposzok hősét látja benne, ki titánok karjaival, vad természeti erőkkel, császárok özönhadával küzd, védve a szent, örök jogot, kétségbeesetten, mint a megszorult, halálra szánt nép védi utolsó fellegvárát.

Nem lehet nagyobbszerüt, de egyuttal megrenditőbbet képzelni, mint a forradalom e napján azt a férfit, a ki kebléhez szoritja gyilkok villogásai között gyermekét; a ki szenved, mert látja, oh ki ne látta volna, a rettenetes véget. Magyarországot, melyet Olmützben halálra itéltek, függetlennek nyilatkoztatja ki.

II. Rákóczy Ferencz mohos sirja megnyilik Rodostóban s az alvó fejedelmet látjuk megjelenni, halljuk szólani népéhez.

Ezen a napon ültette a nemzet Kossuthot a Hunyadi János székébe; ezen a napon lett Kossuth a százados nemzeti hagyományok fényes megtestesitése. „Nevét ezért emelte a népdal a csillagokig!" Mert mindazon boldogitó reménységeknek, lélekemelő, a hazafi nevet megtisztelő vágyaknak, a melyekért századok óta patakzó vérünkkel omló könnyeinkkel, századok óta tartó vértanuságunkkal fizetünk, mindazoknak összesitő neve: a magyar birodalom függetlensége, vagy mi egyet jelent: a magyar nemzet hegemoniája a magyarok királyának uralma alatt álló összes népek és országok felett. Ez a Nagy Lajos birodalmának gyönyörü gondolata; ez a Mátyás politikája, a ki királya a cseheknek, ura a Balkánnak és Bécsnek.

Kossuth ezt az örökséget hagyta nekünk. Ott él az, láttatva vagy rejtve, minden honfi szivben. Ott él! És ugy rémlik, mintha e pillanatban az angyal, kinek kezében e nemzet felett élethalál, megjelennék itt s fenyegetve azt mondaná: éljen is, mert e szent örökség a ti nemzeti életetek fája, minden csapás után, melyet e fának gyökerére mértek, vér fog kicsordulni, a magatok vére. És ugy fog rémleni ennek utána is, mintha Kossuth nagy szelleme, a hányszor ezt veszélyeztetve látja, megrázná hazánk felett az égboltozatot s ránk kiáltana: Megőrizzétek szent örökségemet!

De siessünk tovább, gyászünnepet szentelő közönség, ah! a rettenetes végzet is siet!

Szemem könyek fátyolába borul; sürü köd-e az, mitől nem láthatok tisztán, vagy égő városok füstje. Felhők esője az, mi hull, vagy milliók szemének könnyezése? Szelek siralma kél a légben vagy népek zokogása. „Mi üvölt, sir e vad rohanatban?" Elfojtott sóhajtás, metsző sikoly, akasztottak hörgése? Nézzétek! A köd szélén, hol tisztábban láthatunk, Magyarország szélén, kibontakozva a homályból, a véghatárt egy csoport üldözött, halálra itélt, elborult keblü honfi lépi át; még egyszer visszatekintnek az édes hazára, hol örökre elhagyták a népet, melynek a szabadság lángigéit hirdeték, el a forrón szeretett édes anyát, kinek ezer sebektől vérző keblébe elássák a palladiumot, az ősi szent koronát. A légben kél bus sóhajtás: „Isten hozzád, szegény hazám: nincs már Magyarország;" — de mig Kossuth szeméből hull a bucsuköny, fölhangzik ajkán a győzedelmi ének: „Lesz még egyszer ünnep a világon, lesz még Magyarország!"

Kossuth elkerülte az aradi Golgothát, ő rá nagyobb Kalvária várt. Gyöngébb sziv megszakadt volna, gyöngébb sziv örömmel ölelte volna át a keresztet, megcsókolta volna az akasztófát is, csak ne kelljen tovább élnie! Kossuth nem esett kétségbe: kiment, hogy segitségül hivja az egész világot!

Szórta két világrészben pazarul lángelméje tüzét, honszerelme, szabadságszeretete lángjait. A müvelt nemzetek csodálattal szemlélték benne a magyar elme és sziv nagyságát. Kossuth egymaga meghódította leigázott nemzete számára a nagy nemzetek szivét. Küzdelmei, szenvedései, hontalansága, csendes remetesége, szegénysége, beteg aggsága, végső nagy tusája a halállal, — e szakadatlan haladás a „via dolorosán", egész a keresztig! — nevéhez, lényéhez kapcsolta e világon minden nemes lélek örök szeretetét!

Ezért halála minden szabad nemzetek gyásza! Épugy azoké is, kik a szabadságot szeretik s a szabadságra vágynak. Első sorban ezé a nemzeté, e 18 milliónyi népé, a mely remegve várta az órát, mikor Simeoni napja elérkezik, mikor Isten elbocsátja az ő nagy szolgáját, kinek homlokát, mig élt, tényesség körité, mint Mózesnek homlokát.

A mit remegve várt: megtörtént. Elvégeztetett.

*

Csináljuk meg kora s élete felett az összeadást

„Az a 40 év, mely 1827—67-ig lefolyt, oly nagy idő, a mihez fogható negyven év, nemzetünk ezeréves történelmében nem volt. Mivel sem csekélyebb ez az átalakulás, mint nemzetünk áttérése a kereszténységre, megtelepülése kezdetén" (Lónyai). E 40 év hősei Széchenyi, Kossuth, Deák. Az első életre hivta, a második harczba vitte és megváltotta, 3 ik megbékitette a magyart. A 40 év közepén áll 1848; a három hős közt közbül áll Kossuth. Nemzetünk czimerében ott látható a hármas halom, közepén a magasabb, tetején: a kereszt! Ez Kossuth jelképe.

Egy nagy történetiró igy ir erről:

„Ha lehetséges volna, hogy egy ember vezessen végig egy nagy nemzeti mozgalmat, minő a magyar volt s egymaga vitte volna végbe azt, a mit Széchenyi és Kossuth együtt! — az vakitó fényü, mindent eltorpitó alakja volna a történelemnek. E nagyságon és fényen megosztoztak." (Grünwald: Az uj Magyarország.)

És most csináljuk meg a kivonást; mi a Kossuth osztályrésze ebből?

Megteremtette a magyar független polit. sajtóirodalmat.

Győzelemre vezette a magyar demokrácziát. Milliók kezéről levette a lánczot.

Nemzetének független felelős miniszteriumot adott.

Megteremtette a magyar nemzeti haderőt.

Megmentette a nemzet becsületét, s a magyar jellem, vitézség és erő ősi dicsőségét e világnak ujra felmutatta.

A magyar birodalom függetlenségét a történelem egy pontján megvalósitotta s annak koronázatlan királya volt.

---

[1] Marcali. Leguj. kor.
[2] Szabadon átvéve u. onnan.
[3] Kovács L. Széc. utolsó évei.
[4] Széc. Programmtöred. és naplója.
[5] Marcali. Leguj. kor.
[6] Kossuth: Beszédei.
[7] Kovács L. Széc. utolsó évei.

Egy szóval: Kossuth által lépett be Magyarország a modern, nemzeti alapon szervezkedő, önálló államok sorába.

Kell-e még több, gyászünnepet szentelő közönség? Nem! Ez minden, a mi megvan, a mi volt, s a minek ismét meg kell lennie!

Ez volt Kossuth! Mikor jön más hasonló! „Oh, mily nagyság!“ Ez volt Kossuth, s ezt vesztettétek el. „Praecipe cantus lugubres, Melpomene!“ Adjatok nekünk szomoru siri éneket szánkba, érzéseket kebleinkbe, hogy elmondhassuk a világnak, a szomszéd népeknek, hogy mi fáj nekünk, hogy mi bajunk van, hogy kit siratunk most.

„Oh; most ti sirtok, látom, érzitek
A metszö szánalmat.
Ha van könyüttök, most ontsátok el!
Mind szerettétek öt és volt miért,
Mi tilthat el most érte sirnotok?!“
(Schakespere.)

De mért sirnánk felette!

„Koszorut elő... ! Morzsoljuk el könyünket.
Boritsa ünneplö mirtusz fejünket:
Az istenülés perczei ezek...“
(Arany.)

Nem gyászunk, dicsőségünk napja ez. Halála, nem halál: megdicsőülés. Nem halt meg ő, csak megczáfolá, mit annyiszor kivántunk, kiáltva: éljen Kossuth, éljen soká, mert oda tért, hol örökké élnek. Megtért oda, hol nagy szellemelődei lakoznak, hogy közöttük a középre üljön.

Ezeréves történelmünk dicsö hösei: ölelkezzetek!

Nemzetem fiai! a hontalan hazát lelt. Kossuth ott áll a Mátyásoktól, Széchenyi, Bethlen, a Rákócziaktól körülvéve — Isten széke előtt, koronázott fövel. Az aureolát, mit e földön megtagadtak tőle, Isten szent keze tüzi homlokára.

„Oda nem mernek közelitni sötét vádolói“.

Nemzetem, szegény hazám, dicsö vezére, Palinurja! Hát nem halljuk meg többé hivó szódat, hogy „izenetedre mindnyájan elmenjünk“ visszafoglalni, miket lecsonkáztak a haza szent földéből, letörtek a nemzet kenyeréből.

Nemzetem, szegény hazám, tündöklö csillaga! Hát nem tünsz fel többé sötét egünkön? Nem térsz-e vissza mint üstökös az égen, mint lángkard a mennyboltozaton, mint „Isten-kardja a világ felett“, mitől csatára riadnak a népek, minek „látják fényét és rettegnek“!

Oh jertek! gyászoló fiai e honnak, midön a honfi fájdalom mélységei nyilnak meg sziveinkben, midön az egész ország arra a szent koporsóra hullva zokog — jertek, keressünk megnyugvást Istennél! Imádkozzunk.

Isten! ki e világnak szent fiadat adtad, hogy ő benne, az ő vérében és drága váltságában megmaradhasson e világ, megszabadulhassanak minden népek, — adtál nemzetünknek is egy választott fiat, a kit elbocsátottál küzdelemre, népeket felszabaditó, nemzeteket szentháborura vezérlö küzdelemre, a kit vetettél számüzetésre, hontalanságba; a kit adtál végezetre a halálra. Ö hozzád mostan nyugalomra tért; ő már az örökkévalóságé, melybe befogadtad és az emlékezeté, mely ide lenn megőrzi nevét. Mienk a könyv, a gyász! És egyszersmind mienk a te fiadtól nyert drága szent jog, melylyel a legmélyebb gyászból is egyszerre felemelkedhetünk, könyörgésünknek vigasztalást kérő szavával a mennyei irgalomig.

Most könyörögünk a mi halottunkért. Mint szent fiadat kiemelted a halálból és megdicsöitetted, dicsöitsd meg öt is. Mint a te szent fiadnak „szomoru volt arcza mindhalálig“: az ő szemei is sirtak, mig élt; törüld le könyeit és szólj neki: Ne sirj! Ne sirj Kossuth Lajos, itt örök béke van. Készitettem neked országot, mozdithatatlant; adok neked koronát, hervadhatatlant.

Könyörögjünk a királyért. Isten! A te szent fiad, a világ királya, megbocsátott ellenségeinek, a kereszt kinjai közt is imádkozott értök; engeszteld meg a mi királyunk szivét is, kinek népe gyászban ül, hogy lássa meg e gyászt s fogadja néma szeretettel a holtat, ki nyugalomra az ő országába tért.

Könyörögjünk a mi hazánkért. Istennek fia! te is szeretted hazádat és megsirattad azt, te is magadhoz kivántad gyüjteni szétszórt népedet; neveld mibennünk ezt az érzést és áldd meg szivünkben a hazaszeretetet.

Könyörgünk e gyászban mindazokért, a kik szenvednek vagy keresztet hordoznak, a kik atyát vesztettek, a kik fájdalomnak és siralomnak völgyén járnak, a kik szined elött állván, irgalmadtól várják itéletüket. Ur Jézus! Élő Istennek fia! Emlékezzél meg mindazokról és miránlunk is a te országodban. Amen.

Gyergyó-Ditró gyásza.

Megyénk e tekintélyes nagy községének polgárai méltóképpen osztoznak a magyar nemzet mérhetlen gyászában — mely nemcsak Magyarországot, de a világ összes szabadságra törekvő nemzeteit érte — Kossuth Lajos volt kormányzó elhalálozásával — s igaz szivből fakadó mély fájdalmuknak külsőleg is fölemelő módon adtak kifejezést.

Az ország szivéből, a székes fővárosból jövő távirat folytán villám gyorsasággal futotta be a község lakosainak rétegeit a lesujtó hir, hogy a 92 éves Kossuth Lajosnak, hazánk legnagyobb fiának, hazája szabadságáért és boldogságáért hőn érző keble 1894. márczius hó 20-án örökre megszünt dobogni.

Gyászlobogók hirdeték a közfájdalmat. A A képviselőtestület járt legelől s e czélból összehivott közgyülésében határozatilag kimondá, hogy:

a) mély részvétét fejezi ki jegyzőkönyvileg s erről a Kossuth családot táviratban értesiti; ugyanezt tevék az olvasókör, polgári olvasókör, ipartestület is;

b) Kossuth érdemeit a közs. képviselőtestület jegyzőkönyvében — kivonatosan — megörökiti;

c) fölhivta átiratban a helyi egyleteket, testületeket, hogy a képviselőtestület kiküldötteivel nagy bizottsággá tömörüljenek s a község nevében a temetés napján délután rendezzenek a nagy halott érdemeit legalább halvány vonásokban méltató gyászünnepélyt; április 2-ára pedig gyászistenitisztelet tartatása iránt tegyenek lépéseket.

d) A Kossuth-szobor ügyében áldozatkészségre szólitja föl a gyászoló közönséget.

Misét Kossuthért — mint nem katholikusért — szolgáltatni nem lehetvén, a kérdés végre megnyugtatólag oldatott meg, a mennyiben a helyi r kath. plebános megállapodás szerint április 2-án, hétfőn, rekviemes szent misét tart vagy végeztet Kossuth családjának elhalt róm. kath. tagjaiért, ugyanekkor a hivek a nagy hazafi lelki üdvéért önmagukban végeznek csendes fohászt.

A már előre — vasárnap délutánra — kihirdetett gyászünnepély meghatóan folyt le. A kitüzött időben harangok zugása hirdeté, hogy a hon legmunkásabb atyját kisérik örök nyugalmának csendes helyére. Délután 3 órakor a harangok zugása közé egy-egy mozsár dörgő szava vegyült, jelezvén, hogy a nemzet e nagy halottjának lángszavára a vész napjainak közeledtére a tornyok ércz-szónokai leszállottak a magasból, hogy ágyukká változva teljesitsenek egy másik szintén szent kötelességet: a haza védelmében.

A mozsár dörgő szavára a közs. elöljáróság, tantestületek, egyletek gyászlobogóik alatt a belső piacztérre vonulának, hol ez alkalomra felállitott, fekete lepellel bevont magas állványról

1. Bajkó Gyula községi főbiró érzékeny szavakban nyitá meg a gyászünnepélyt; a közönség kalap levéve hallgatta meg a szép beszédet, mely szószerint igy hangzik:

Tisztelt gyászoló közönség!

Vérző szivvel, hazafiui bánattal hozom tudomásukra, hogy a mai napon nagy Magyarország minden szegletében harangok zugása, ágyuk dörgése tudatja a hazáját mindig hőn és lángolóan szerető magyar néppel, hogy e sokat szenvedett hazának legnagyobb fia, megváltója, már néhai Kossuth Lajos hült teteme ma fog átadatni az anyaföldnek.

Összegyültünk a mai szomoru gyásznapon, hogy részt vegyünk mi is abban a bánatban, hogy bár némileg kifejezést adjunk annak a gyásznak, melyet nemcsak minden igaz magyar, de a müvelt világ minden nemzete öltött.

Összejöttünk, hogy megdöbbent, megrázott lelkünk mély bánatával gyászoljunk mi is e napon, midőn talán épen e perczben helyeznek örök nyugalomra egy eddig hontalan magyart, egy félistent, ki hatalmas szavával, ékes szólásával egy világ részt bevilágitó lánglelkével felrázta fásultságából, dermesztő álmából a magyar nemzetet, széttörte bilincseit, mit a zsarnokság vert reá.

Összejöttünk mi is szabadságszerető magyarok, hogy e gyásznapon Kossuth Lajosnak a magyar nemzet megváltójának temetése napján bár némi részben kifejezést adjunk igazán érzett mély bánatunknak.

2. Megnyitás után a férfikar énekelte a Himnuszt; majd 3. Vendl Aladár polg. isk. igazgató lépett az állványra, találóan ecsetelte Kossuth élettörténetét s elévülhetetlen érdemeit; beszédjét gyönyörü, lélekemelő imával fejezte be. Megható volt a jelenet, midőn égre emelt szemekkel, összetett kezekkel, fedetlen fejjel térdelt a nép előtt; a közönség, melynek száma a 2000-et már kezdetben jóval meghaladta, áhitattal kisérte a szónokot imájában.

4. Gaál Miklós tanitó szavalta Szabó Endrének „Kossuth halálára“ czimü szép költeményét.

5 Végül a férfikar „Tavasz elmult“ kezdetü, Kossuth Lajosra vonatkozó alkalmi darabot énekelte Vendl Aladár átdolgozásából. Ezzel a közönség szép rendben szétoszlott. Ennyi népet temetésen itt alig láttunk.

Az április 2-án tartott gyászisteni tiszteleten szintén oly nagy számmal vettek részt a hivek, hogy a templom alig fogadhatta be.

A községben 8 napig minden zene be lett szüntetve. A temetés napján a kereskedések kivétel nélkül zárva voltak egész nap, mi a kereskedők dicsérendő hazafiságáról s mivelt gondolkozásáról tesz tanubizonyságot.

Józsa Sándor.

Szinészet.

Fekete Miksa itt időző szintársulata azon időtől kezdve, a mint társulatát kiegészitve, müködését ujra megkezdte, napról-napra mind inkább bebizonyitja, hogy valóban érdemes a pártolásra. Van a társulatnál tehetség, tanulmány, szorgalom, igyekezet és jó izlés, melyek aztán mind közremüködnek arra, hogy az előadások összevágók, sikerültek és élvezetesek legyenek. Egyik érdeme a társulatnak, hogy szerényen viselkedik, müködéséhez nagy igényeket nem köt s talán épen ez az oka, hogy annál inkább és annál könnyebben kivivja a közönség megelégedését.

A repertoár érdekes és változatos. A mult hét folyamán a következő darabok kerültek szinre: Április hó 3-án (kedden) Ujvári Teréz jutalmául: „Örök Törvény“, április hó 4-én a Kossuth-szobor alap javára „Vasember“ mindkettő bérletszünetben. Csütörtökön, április hó 5-én Almási Tihamér „Tót leány“ czimü népszinmüve, szombaton, április 7-én Ferenczyné jutalomjátékául „Nebántsvirág“ czimü operett, vasárnap, április 8-án pedig Margittay Dezső „Czine Mintye“ czimü népszinmüve adattak elő. Végre hétfőn, április hó 9-én Tóldy Zoltán és Lánczy György jutalomjátékául Kövessy Albert „Sanyaró Vendel“ czimü bohózata, mindenik jó és müvészi szinvonalon álló előadásban, különösen ki kell emelnünk azonban az „Örök Törvény“-t, a „Vasember“-t, a „Tót leány“-t és a „Czine Mintyé“-t.

A müsorra került darabok is, talán a legutolsót kivéve, mind olyanok voltak, melyeket minden szinpártoló szivesen néz meg s ha a szerepek olyan jó kezekben vannak, mint ezen alkalommal, gyönyörködik is bennük.

A mennyiben lapunk szük tere megengedi a társulat tagjairól a következőkben részletesen is megemlékezünk.

Ferenczi né, gyakorlott szinésznő, mint népszinmü és operett énekesnő a vidéki szinpadokon az elsőrendü tehetségek közzé tartozik. Szerepeit nagy tanulmányra valló ügyességgel emeli érvényre. A „Nebántsvirág“ ban bemutatott Denisee, a „Tót leány“ Hankó-ja és a „Czine Mintye“ Iliná-ja kitünő alakitások voltak. Ezekhez méltán sorakozik „Csalogány Zelmira“ is, mely szerepben „Sanyaró Vendel“-ben ragadta el a közönséget. Játékát minden alkalommal a közönség tetszés nyilvánitásai kisérik.

Ujvári Teréz érzelmes és bensőségteljes játékával szintén nagy sikereket ér el. Szép organuma, szavaló tehetsége és diszkrét alakitása csak dicséretére válnak. Sylvia-ja az „Örök törvény“-ben egyike volt legsikerültebb alkotásainak. A hatást, a melyet rendszerint kiviv, nagyban emelné, ha elszokna a modoros fejhordozástól. A tapsokból és bokrétákból itteni müködése alatt neki is bőven kijutott.

F. Kiss Lauráról szintén csak jót mondhatunk, ha temperámentumához illő szerepet kap, mindig derekasan megállja helyét. Igy történt ez az „Örök törvény“-ben, a melyben Bellát és a „Vasember“-ben, a melyben Annát személyesitette.

Hetényi Etelka igen jó anya-szinésznő, mindig hü és a helyzetnek megfelelő alakitásokat mutat be. A társulat egyik leghasználhatóbb tagja.

F. Némethy Lenke kitünő komika, kissé diszkrétebb játék és kevesebb tulzás csak előnyére válnék.

Heltayné, mint Editha „Vasember“-ben magas szinvonalon állott, más szerepeiben is jól megfelel a rábizottaknak.

Folytatás a mellékleten

Nyomatott Csik-Szeredában 1894. a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában.

Folytatás

Fekete Miksa, nem csak jó és tapintatos direktor, hanem sokoldalu szinész is s mindig talpraesetten játszik. Bárdi-ja a „Vasember“-ben egyike volt legjobb alakitásainak.

Heltai szép tehetséget az „Örök törvény“-ben, de még inkább a „Vasember“-ben értékesitette, az utóbbiban mint Andor különösen kivált. Őszintén sajnáljuk, hogy a karmesteri teendők miatt csak ritkán láttuk a szinpadon. Egyébiránt az utóbbi minőségben is megállja a helyét.

Ferenczytől egy nehány igen sikerült alakot láttunk, melyek bárhol is előkelő helyet biztositanának számára. A tehetség mellett meglátszik rajta az alapos tanulmány és a hosszas gyakorlat.

Földváry a társulat titkára egyéb elfoglaltságai miatt ritkán lép fel, de az eddig bemutatott alakitásaiban gyakorlott és tehetséges szinésznek bizonyult.

Toldi Zoltán még aránylag ifju szinész, de már is szép sikereket arat. Törekvéssel és igyekezettel, melyek minden alakitásán meglátszanak, még sokra viheti. Sanyaró Vendel-je kitünő alak volt.

Szitay szintén igen jó erő, több sikerült alakot láttunk és egy pár szép dalt is hallottunk tőle.

Lánczyban sok humor van s azt szerencsésen ki is tudja aknázni a „Tót leány“-ban mint Misó, „Sanyaró Vendel“-ben pedig mint Kecskési folyton derültségben tartá a közönséget.

A többi szereplők, kiket itt helyszüke miatt névszerint felsorolni nem tudunk, szintén jól megállják helyüket és sikeresen müködnek közre.

A társulat ma este tartja utolsó előadását. Innen Szépvizre, onnan pedig — mint halljuk — Gyergyó-Szentmiklósra megy. Mint jól szervezett, tehetséges tagokból álló társulatot melegen ajánljuk az ottani közönség figyelmébe és pártfogásába.

Bs.

A gazdasági egyesületből.

A vármegyei gazdasági folyó évi ápril hó 4-én délelőtt tartotta meg XII. évi nagy gyülését a vármegyeház kisebb tanácstermében. A gyülést elnök hivatalos elfoglaltsága miatt Madár Imre egyesületi elnök vezette.

A gyülés lefolyásáról a következőkben tudósitunk:

1. Madár Imre egyesületi alelnök az ülést egy éljenzéssel fogadott, lendületes beszéddel megnyitotta.

2. T. Nagy Imre egyesületi titkár terjesztette elő terjedelmes és az egyesületi élet legapróbb mozzanatait is megvilágitó szép jelentését, melyből kiemeljük a következőket:

Az egyesület müködésének mint egy sulypontját képezte a már azelőtti évben tervbe vett bikatelep megvalósitása. A vármegyei állattenyésztés fellenditésére nagy hatást gyakorló intézmény megvalósitásához ugy a vármegye törvényhatósága, mint a földmivelési miniszter ur, anyagilag is hozzájárultak. A vármegye a szükséges legelőterület bevásárlására 10,000 forintot utalványozott. Ezen összeg egy részével eddigelé mintegy 70 katasztrális hold legelőt szereztek be.

A földmivelésügyi miniszter ur a bikatelep czéljaira a mult évben 2000 frtot utalványozott.

A bikatelep állatállománya jelenleg 42 drb.

1893-ban állatok beszerzésére és más szükségesekre 5082 frt 6 krt forditottak. Ugyan ezen czélokra még rendelkezésre áll 5583 frt 56 kr készpénz, továbbá a községeknél levő bikaár hátrálék 1588 frt. Ezeket összevetve a bikatelep rendelkezésére áll 7172 frt 56 kr készpénz s mintegy 5000 frt értékű állatállomány.

Az állatok takarmányozásának megkönnyitésére egy járgányos szecskavágó szereztetett be 408 frt 78 kr értékben.

A telep állatai számára egy modern istálló épitése van tervbe véve; erre a czélra 5240 frt van előirányozva.

Az egyesületi faiskolából a mult évben a tagoknak és községi faiskoláknak kiadatott 3604 drb vadoncz, 3000 oltógaly, 1041 drb oltóvány. A faiskolát a mult évben Molnár István miniszteri biztos meglátogatta s annak állapotáról nagyon elismerőleg nyilatkozott. A faiskola teljesebb berendezésére a földmivelésügyi miniszter urtól segélyt fognak kérni.

A takarmány termelés előmozditására jutányos áron 327 frt 66 kr értékű lóhermagot osztottak ki. Az egyesületi tagok 10% árlengedésben részesültek.

A leltár 515 frt 91 krral gyarapodott. Ehez hozzászámitva a mult évi értéket 1059 frt 70 krt, a jelenlegi érték 1575 frt 61 kr.

Az egyesületi könyvtár értéke 534 frt 40 kr.

1893. folyamán tartatott 8 igazgatósági gyülés, az egyesületi irodába érkezett és elláttatott összesen 112 drb. 1892, végén volt 69 alapitó, 63 rendes, 207 évdijas és 138 pártoló tag; 1893. folyamán belépett egy alapitó, 2 rendes, 5 évdijas és 2 pártoló tag, elhalt 1 tag s igy van az egyesületnek jelenleg 486 tagja.

A titkári jelentést tudomásul vették s elhatározták, hogy az egész terjedelmében az „Értesitő“-ben közöltessék.

3. A számvizsgáló bizottság jelentése terjesztetett elő, mely szerint az 1893. évi számadások 82 frt 77 kr folyó évre átirandó pénztári maradványnyal helyeseknek és pontosan vezetetteknek találtattak. Közgyülés a jelentést tudomásul vette s pénzkezelő titkárnak a felmentvényt kiadta.

4. Titkár az 1894. évi költségvetést terjesztette elő. A költségvetés 761 frt 23 kr kebli, 7014 frt 56 kr tenyészalap bevétellel, továbbá 761 frt 23 kr kebli és 12370 frt 40 kr tenyészalap kiadással s az utóbbinál mutatkozó 5355 frt 84 kr hiánynyal elfogadtatott. Jövőre nézve a közgyülés ugy intézkedett, hogy a költségvetés titkár közbejövetelével a számvizsgáló-bizottság által készittessék elő és az igazgatóság utján legyen a közgyülés elé terjesztve és a közgyülést megelőzőleg egész terjedelmében az értesitőben is közöltessék.

5. Barabás Béla gazd. iskolai intéző tartott tartalmas és igen érdekes felolvasást a legelőkről és legeltetésről s kárhoztatva a nálunk divó legeltetési rendszert, az ügyet a gazdasági egyesület figyelmébe ajánlotta s egyszersmind inditványt terjesztett elő az iránt, hogy az okszerü legeltetés megkedveltetése végett a gazdasági egyesület tagjainak marhaállományából a megyétől bérelt valamelyik havason állitson össze az egyesület egy gulyát.

Közgyülés Barabás Bélának az érdekes előadásért köszönetet szavazott s felkérte, hogy inditványát irásba foglalva nyujtsa be az igazgatósághoz és igazgatóságot utasitotta, hogy az inditványt tegye megfontolás tárgyává.

6. Az állattenyésztési szakosztály megalakitását kimondván, abba a következő tagok vétettak fel: Bogos István, Kovács István, Puskás Jenő, Antal József, Lázár Domokos, Tompos János, Barabás Béla, Madár M. Sándor G. és Nagy J. Az önként jelentkezők a szakosztály tagjaivá ezután is fel fognak vétetni.

7. A megürült igazgatósági tagságra közfelkiáltással Markaly Antal csikszentgyörgy-bánkfalvi plebános választatott meg.

8. Bogos István megyei állatorvos hivta fel a közgyülés figyelmét a sajtkészitő bácsok azon visszaélésére, mely szerint azok a tej megaltatásához a rendes oltóanyag helyet bizonyos mérges gombákat és más, közegészségügyi szempontból veszélyes anyagokat használnak. A közgyülés megbizza igazgatóságot, hogy ezen visszaélések megszüntetése czéljából irjon át a vármegye alispánjához s kérje fel őt olyan intézkedések életbe léptetésére, melyek ezen üzelmeket meg fogják gátolni.

9. Madár Imre alelnök megköszönvén a jelenlévők érdeklődését, a közgyülést bezárta.

Bs.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Meghivó.** A madéfalvi emlékalapot kezelő nagy bizottság f. hó 15-én (vasárnap) délután 3 órától kezdődőleg Csik-Szeredában a Romfeld-féle nagyteremben ülést tart, melyre a tagok ezen uton is meghivatnak.

— **Esküvő.** Chmilovszki János f. évi ápril hó 3-án tartotta meg esküvőjét özv. Rózsa Györgyné urasszonynyal Csik-Szentmiklóson.

— **A csikgyimesi zsidóság Kossuthért.** A csikgyimesbükki izraelita hitközség f. hó 7-én tartott templomozása alkalmával Elias Sámuel, okleveles rabbi megható, szép beszédben emlékezett meg nagy hazánkfia Kossuth Lajosról s a Mózes 5 könyveiből idézve gyászimát mondott az elhunyt Kossuth halhatatlan lelke üdvéért, a mennyországi jutalom elnyerésének részesévé téve érdemes lelkét. Az összes jelenlévők könyzáporral szemökben rebegték a rabbi meginditó szép beszédére a „Szelah“-t (Ament). Hangzott tehát ima, szólt a gyászének s zugtak a harangok bérczes kis megyénk minden vallásfelekezetének imaházaiban, csak a mi katholikus templomaink voltak némák, nem lengett ormukon gyászlobogó, s nem hirdették harangjaik a székelyek mély gyászát; pedig volt példa rá a Hargitán tul, hogy egy megyés püspök elrendelte a temetés napján az összes templomoknak, hogy szóljanak a harangok a nagy halott végtisztességére!

— **A gazdasági egyesület** által épiteni szándékolt istállóra — mint halljuk — a városi tanács engedélyt adott. Ezzel a tisztelt tanács lerázta magáról az ódiózus ügyet. Valósággal lerázta, mert mi komoly megfontolással a város jövője érdekében semmi esetre sem tudunk megbarátkozni azon eszmével, hogy a legszebb jövővel biztató utcza főhelyét, a leányiskola és a megyei közkórház közelében bikatelep foglalja el. Mint értesülünk az épitési engedélyt a kórház bizottság megfelebbezte. Kérdjük a t. tanácsot: van-e tudomása erről s ha igen, szándékozik-e az engedély jogerőre zmelkedéseig a már tényleg folyamatba tett épitkezést betiltani?

— **Halálozások.** Czikó János, Csikvármegye magánjavai pénztári ellenőrének kis Ferencz fia folyó hó 4-én 4 éves korában Csik-Mindszenten elhunyt. A drága kis halott földi részeit e hó 6-án helyezték örök nyugalomra az ottani temetőben. — Siklódi István gyergyóditrói birtokos folyó évi április hó 6-án életének 55-ik, boldog házasságának 33-ik évében elhalálozott. Kihült tetemeit e hó 8-án adták át az anyaföldnek. Nyugodjanak békében!

— **Fillérestély a Kossuth-szobor javára.** Csik-Somlyón f. hó 14-én az ottani nőegylet nevében Pap Andrásné a fentebbi czélra fillérestélyt rendez Sipos Sándor gimn. tanár házánál a következő müsorral: 1. Nyitány. Előadja a gimn. ifjusági zenekar. 2. Szavalat. Előadja Pap Andrásné. 3. Népdalok. Énekli Lakatos Mihályné. 4. Bálkirálynő, vigjáték 1 felvonásban. Irta: Berczik Árpád. Heydu Hugó és neje. 5. Induló. Előadja az ifjusági zenekar. Belépti dij 20 kr. A fillérestélyre a tisztelt közönség ezen uton hivatik meg, mivel meghivók nem bocsáttatnak ki. Az érdekes estélyt ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Sorozás.** Városunkban az ideval illetőségü hadkötelezettek sorozása f. hó 5-én történt meg, besoroztak összesen 10-et, ezek közül 7 helybeli és három idegen.

— **Tüz.** Csik-Mindszenten folyó hó 8-án este ugy 8 óratájban tüz ütött ki s rohamosan terjedvén, nagy pusztitást okozott, a mennyiben 7 gazdának lakóháza és gazdasági épületei teljesen tönkre mentek. Biztositva ugy szólva semmi sem volt. A kár nagysága még eddig nincs megállapitva.

— **Pártgyülés.** A gyergyószentmiklósi választókerület szabadelvü párja f. hó 15-én Gy.-Szentmiklóson a Laurenczy vendéglő helyiségében gyülést tart, melynek főtárgya a végrehajtó-bizottság megalakitása lesz.

— **A „csiki róm. kath. tanitóegyesület“** alcsiki járásköre tavaszi rendes gyülését f. évi ápr. 21-én d. e. 9 órakor kezdve Csik-Menaságon az iskola helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. pártoló- és rendes tagok, valamint a tanügy és méhészet iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. — Ugyan ez alkalommal d. u. 3 órakor fog megtartatni az iskola helyiségében a méhészegyleti gyülés is Márton Ferencz nyug. kir. törvénybiró elnöklete alatt. Csik-Szentgyörgyön, 1894. ápril 8-án. Baka József. elnök.

— **A gyergyószentmiklósi szövőde ügye.** A marosvásárhelyi ker. és iparkamara folyó hó 7-én tartott közgyüléséből Avéd Katinka és Pap Mari gyergyószentmiklósi szövőnők abbeli kérelmét, hogy a Gyergyó-Szentmiklóson levő szövődéjüket szövőtanmühely czimmel Maros-Vásárhelyre áthelyezhessék s hogy az eddig általuk élvezett 200 frtnyi állam segély 600 frtra, vagy legalább is 400 frtra emeltessék, a kamara pártolólag határozta a kereskedelemügyi miniszterhez felterjeszteni.

— **Kiadó üzenete. Cz. M. urnak. Gy.-Szentmiklós.** A kérdéses ügyben a vitatkozást már a nyilttéri rovatban is befejeztük s ezért a beküldött czikket nem közölhetjük.

— **Egy jókarban lévő,** majdnem uj gőz cséplőgép teljes felszereléssel jutányos áron kedvező feltételek mellett eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— **Kossuth Lajos †.** Mo t midőn a magyar szabadság harcz halhatatlan apostola: Kossuth Lajos sirba szállott, a különféle vállatok nemes versenyre kelnek egymással, hogy a nemzet nagy halottjának vonásait az utókor számára megörökitsék. Ezen képek közül különösen kiválik egy „Kossuth Lajos és az aradi vértanuk megdicsöitése“ czimü allegoriai kép, mely Kozics Ferencz hazánkfia, hirneves müncheni akadémiai festő eredeti festménye után husz szinü remek olajnyomatu kivitelben sokszorositva lett. Ez a kép, melynek

látár imádatszerü ihlet szállja meg a honfi kebelt, oly diszesen és oly fenségesen örökiti meg allegorikus csoportozatban Kossuth Lajos és a 13 aradi vértanu halhatatlan alakjait, hogy méltó reá, miszerint azt minden magyar ember megszerezze' és oltárkép gyanánt lakásának [diszéül megörizze. A kép háromféle nagyságban megrendelhető Györgyjakab Márton könyvkereskedésében Csik-Szeredában, valamint minden könyvkereskedésben, vagyis közvetlenül Sebők Lipót mükereskedésében Budapesten, VI., Aradi-utcza 8 sz. következő árakon: az I. nagyságu, melynek hossza 95. szélesége 63 czentiméter, darabonként 4 frtba, a II nagyságu, melynek hossza 63, szélesége 43 czentiméter darabonként 2 frtba, a III. nagyságu, melynek hossza 48, szélesége 32 czentiméter, darabonként 1 frtba kerül

— **A Magyar Nők Lapja** 16-ik számában mint rendesen, most is igen gazdag és érdekfeszitő tartalommal jelent meg. Czikkei a nők társadalmi kérdésével, háztartással, divattal foglalkoznak; szépirodalmi közleményeit a legjobb irók szolgáltatják. Kiválóan érdekesek müvészileg készült képei és terjedelmes divat melléklete. A lap előfizetési ára egy negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelhető minden postahivatalnál, és Budapesten, felső Erdősor 26.

Sz. 1082.
1894.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye kászon-alcsiki járáshoz tartozó Kászon-Feltiz, Altiz, Impér községekből álló **körjegyzői állás** Kászon-Altiz székhelylyel, lemondás folytán üresedésbe jövén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői javadalmazás áll évenkénti 400 frt készpénz, szabad lakás, 30 frt irodai általány és magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijakból.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I-ső t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényöket hozzám **folyó évi április 28-ig** annál inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezett kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

A kászonalcsiki járás főszolgabirójától.

Csik-Szentmárton, 1894. márcz. 26-án.

Székely Endre,
főszolgabiró.

2-3

Hirdetmény.

Több szekér **oltmejéki első minőségü széna** eladó.

Csik-Szeredában
dr. Betegh Antal ügyvéd urnál.

Sz. 791—1894.
ki.

Hirdetmény.

A csikszentdomokos község tulajdonát képező Glod nevü erdőrészben a csikszeredai kir. erdőhivatal által megejtett felvétel és becslés szerint, az eladásra engedélyezett mintegy 60 hold területen szétszórtan álló s mintegy 1137 drb 30 cméternél vastagabb fenyőtörzs, melynek 4405 köbméternyi tömegéből 3572 köbméter fürész árura alkalmas 2857 frt 60 kr kikiáltási áron kezdve Csik-Szentdomokos község házánál **1894. évi ápril hó 28-án d. e. 9 órakor** zárt irásbeli és nyilvános szóbeli árverésen értékesittetni fog.

A kikiáltási ár 10%-kal bánatpénzül leteendő még pedig a zárt ajánlatot adók által az árverezés megkezdésére kitüzött idő előtt a község elöljárósága, a szóbelileg árverezni óhajtók által pedig az árverezés megnyitása után a bizottság kezéhez.

A részletesebb feltételek megtekinthetők ugy alant irt főszolgabirónál, mint a tulajdonos község elöljáróságánál.

Csik-Szereda, 1894. márczius 29-én.

Mihály Ferencz,
főszolgabiró.

1—3

Sz. 60 connex. 59—1894.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közbirré teszi, hogy Száva Kristóf és testvére csikszépvizi kereskedő czég végrehajtatónak Száva Zakariás brassói lakós végrehajtást szenvedő elleni 1800 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Szereda városában, de Csik-Zsögöd község határán fekvő, a csikzsögödi 681. sz. tjkvben A † alatt foglalt 12552, 65527. hrszámu végrehajtást szenvedett és neje szül. Szebeni Terézia nevén álló belső telekre, az árverést 1120 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi május hó 4-ik napján d. e. 9 órakor** ezen telekkönyvi hatóság irodájában (trvszéki épület 14 ik számu ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 112 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szeredán, 1894. február hó 17-én.

Szacsvay Imre,
trvszéki biró.

A Brassói Portland-Czement-Gyár
Brassó (Erdély) ajánlja **legkitünőbb**
Portland-
Czementjét
felelősség mellett **folyton egyenlő** és **teljesen megbizható** minőségben bármely vasuti állomáshoz szállitva, a legolcsóbb árban.
Csik-Szeredában kapható:
ALBERT BALÁZS urnál.
8 30

Az első magyar sörfőzde-részvénytársulat Kőbányán
ajánlja **a brassói raktárán** mindig készletben levő
MÁRCZIUSI SÖRÖKET
elismert kitünő minőségben, hordókban 25 és 50 literenkint eredeti árakon, de kiváltképen az ugyanitt a legujabb üvegtöltőgépek szénsav nyomással eszközölt töltéseket
PALACZK-SÖRÖKBEN
Sörös üvegek cserébe elfogadtatnak. Csomagolás a hozzám küldendő vagy általam adandó ládákban az eredeti árban 50 litertől kezdve pontosan elintéztetik.
KASZIK ANTAL,
6—25 a kőbányai I-ső magyar sörfőzde-részvénytársulat képviselője
Brassóban.
Levelek és táviratok **Kaszik Antal Brassóban** czim alatt kéretnek.

MC CORMICK
fükaszáló- és aratógépek a legjobbak a világon.
KITÜNTETVE MINDEN KIÁLLITÁSON.
Petroleum-motorok, gőz- és járgány cséplőgépek, ekék, boronák, rosták, trinrök, sorvető-gépek, kézi vetőgépek, kukoricza-morzsolók, szecska- és répavágók, daráló-gépek, malmok, ugy mint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:
MÜLLER ÉS WEISZ-nál
5—12 **BUDAPEST, VÁCZI KÖRUT 76.**
a nyugati pályaudvar közelében.
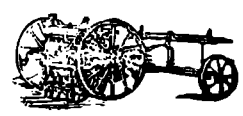

A még eddig fölülmulhatatlan **MALÁRTSIK**-féle
PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA
azon **rendkivüli pusztitó-szer,** a mely rohamosan **kiirt patkányt, egeret és vakondokot** a nélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna. Phosphort, strychnint, arzenikumot vagy más méregként ható szert azonban nem tartalmaz.
Egy nagy csomag ára használati utasitással **30 kr. 60 fil. Egy kis csomag ára** használati utasitással **15 kr. = 30 fillér.**
Viszontelárusitók megfelelő kedvezményben részesülnek.
Próba-rendelmények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak, **80 kr** előre beküldés mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltetnek.
Ezen patkányirtó-pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarország minden füszer-, vas- és gyógyáru kereskedésében, valamint a **készitőnél.**
Malártsik György,
az igazán kitünő és hámulatos hatásu „**patkányirtó-pogácsa**" feltalálójánál
Sátoralja-Ujhelyben.
Raktár **Csik-Szereda:** Albert Balázs, **Székely-Udvarhely:** Gál János, **Székely-Keresztur:** Széll Géza, Roth János és Nagy Péter, **Segesvár:** J. B. Misselbacher, **Baróth:** Incze Gyula, **Sepsi-Szentgyörgyön:** Dézsi János uraknál. 1-5

Nyomatott Csik-Szeredában 1894. a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában.